

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ФОЛЬКЛОРНА ЕКСПЕДИЦІЯ:
МЕТОДИКА, ТРАНСКРИПЦІЯ, ДОКУМЕНТАЦІЯ**

Освітня програма Музичне мистецтво

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фольклорна експедиція: методика, транскрипція, документація
Викладач (-і)	Фабрика-Процька О. Р.
Контактний телефон викладача	0500536169
Е-mail викладача	olgafp4@ukr.net
Формат дисципліни	Індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	Два семестри 6,0 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами
2. Анотація до курсу	
<p>Покращення результатів навчально-виховного процесу в закладах системи вищої освіти України відповідно до світових стандартів, потреба підготовка кваліфікованих спеціалістів, компетентних у різних галузях знань і особливо глибоко в одній із них, вимагає опанування бакалаврами дисципліни «Фольклорна експедиція: методика, транскрипція, документація». Вона ґрунтується на теорії та практиці створення наукових основ мистецько-педагогічної освіти бакалаврів, спонукання їх до професійного самовдосконалення.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни – опанування теоретичними знаннями, практичними навичками організації процесу музичної фольклорної експедиції виховання висококваліфікованих музикантів та фольклористів з науково–обґрунтованими знаннями даного предмету, а також оволодіння студентами професійними теоретичними та практичними навичками етнографічної роботи, пов’язаної із вмінням правильно збирати, записувати польовий матеріал фольклорних експедицій.</p> <p>Завдання: опанувати теоретичні знання, практичні навички організації процесу фольклорної експедиції; виховати висококваліфікованих музикантів та фольклористів з науково–обґрунтованими знаннями даного предмету, а також оволодіння студентами теоретичних та практичних основ етнографічної роботи, пов’язаної із вмінням правильно збирати, записувати польовий матеріал фольклорних експедицій.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприймати засвоєний матеріал, зокрема дослідження та наукові досягнення у вивченні музичного фольклору України, типи фольклорно-етнографічних експедицій, їхні методи та способи проведення, етапи музично-етнографічного документування; - засвоїти теорію предмету, а саме види питальників фольклорних експедицій, а також теоретичний матеріал з інструментальної транскрипції та фонографування. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - накопичувати цінні матеріали для подальшої професійної діяльності; - поєднувати знання з предмету «Фольклорна експедиція: методика, транскрипція, документація» з іншими дисциплінами музично-історичних та музично-теоретичних дисциплін; - виховати в собі аналітика, психолога та професіонала своєї справи. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Вивчення дисципліни «Фольклорна експедиція: методика, транскрипція, документація» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Креативність, здатність до системного мислення; • Навички роботи з комп’ютером; • Дослідницькі навички; 	

- Навички управління інформацією.
- Базові уявлення про історію мистецтв;
- Володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації предмету діяльності;
- Застосування основних методів аналізу й оцінки стану об'єктів предметів діяльності;
- Базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії та методології музичного мистецтва;
- Застосовування професійно-профільованих знань у науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
- Використання теоретичних знань та володіння музичним матеріалом різних епох для науково-дослідницької, музикознавчої роботи;

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – два семестри

Вид заняття – аудиторні	Загальна кількість годин – 180
Лекції	40 – д; 12 – з.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20 – д; 8 – з.
самостійна робота	120 – д; 160 – з.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V-VI	025 «Музичне мистецтво»	III	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовий модуль 1.

Тема1. Документування музичної культури в експедиційно-польових умовах.	аудиторні	Література до теми	4 л., 7 год. сам. роб. – денна; 1 л., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема2. Питальник. Організаційне забезпечення.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 пр., 8 год. сам. роб. – денна; 1 пр., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема3. Індивідуальне приготування. Передвід'їздний збір. Функції.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 пр., 6 год. сам. роб. – денна; 1 л., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 4. Методика експедиційно-польової роботи. Початок експедиції. Пошук інформантів.	аудиторні	Література до теми	3 л., 9 год. сам. роб. – денна; 2 л., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 5. Питальник – інструмент. музика і інструменти.	аудиторні	Література до теми	3 л., 7 год. сам. роб. – денна; 1 пр., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 6. Питальники. Середовище. Виконавець. Репертуар.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 пр., 8 год. сам. роб. – денна; 1 л., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 7. Питальник. Твір його реалізація.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 пр., 8 год. сам. роб. – денна; 2 пр., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 8. Постекспедиційне опрацювання документації.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 пр., 7 год. сам. роб. – денна; 1 л., 10 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Транскрипція, документація					
Тема 1. Дослідницькі проблеми транскрипції інструментальної музики. Основоположники сучасної наукової інструментальної транскрипції.	аудиторні	Література до теми	2 л., 4 год. сам. роб. – денна; 1 л., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Техніко-фізіологічні проблеми інструментальної транскрипції.	аудиторні	Література до теми	2 пр., 3 год. сам. роб. – денна; 1 л., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 3. Музично-психологічні проблеми інструментальної транскрипції.	аудиторні	Література до теми	2 л., 3 год. сам. роб. – денна; 1 пр., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема4. Вимірювальні прилади.	аудиторні	Література до теми	2 пр., 3 год. сам. роб. – денна; 1 пр., 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема5. Орнамента і фактура інструментальної транскрипції	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 год. сам. роб. – денна; 1 л., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 6. Характер інтонування, виконавські прийоми та динаміка.	аудиторні	Література до теми	2 пр., 2 год. сам. роб. – денна; 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема7. Аналітична та синтетична нотація.	аудиторні	Література до теми	1 л., 3 год. сам. роб. – денна; 1 л., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема8. Комплексна синтезуюча транскрипція.	аудиторні	Література до теми	1 л., 3 год. сам. роб. – денна; 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 9. Електро-акустична транскрипція.	аудиторні	Література до теми	1 пр., 4 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 10. Універсальний знак мікроальтерації. Характеристика системи ключових позначень.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 11. Питання документації народно-інструментальної музики. Мета, завдання предмету. Польові етнографічні дослідження в Україні наприкінці XVIII-у першій половині XIX ст.	аудиторні	Література до теми	1 пр., 4 год. сам. роб. – денна; 1 л., 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 12. Пошукова робота народознавців другої половини XIX ст. Експедиційні дослідження наприкінці XIX – у 30-х роках XX ст.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 год. сам. роб. – денна; 1 пр., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 13. Польові дослідження українських етнологів у 40-80-х роках XX ст. Збір вербальної етнографічної інформації.	аудиторні	Література до теми	2 л., 3 год. сам. роб. – денна; 1 л., 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 14. Анкетування як спосіб фіксації етнографічних матеріалів. Типи анкет.	аудиторні	Література до теми	1 пр., 4 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 15. Методика і практика збору польових матеріалів про календарно-побутову і сімейну обрядовість. Типи і форми експедиційно-польових досліджень. Листок збирача. Типові форми муз.-етнограф. документації.	аудиторні	Література до теми	2 л., 3 год. сам. роб. – денна; 1 пр., 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 16. Фонографічна ера в історії музичної фольклористики	аудиторні	Література до теми	1 л., 3 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 17. Історія звукозапису	аудиторні	Література до теми	1 л., 3 год. сам. роб. – денна; 6 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 18. Початки наукового фонографування	аудиторні	Література до теми	1 пр., 3 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 19. Фонографічні дослідження музичного фольклору в Україні	аудиторні	Література до теми	1 л., 3 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 20. Народномузичне фонографування в Україні	аудиторні	Література до теми	1 л., 3 год. сам. роб. – денна; 4 год. сам. роб. – заочна.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо викладачем.</p> <p>Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалавра та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання.</p> <p>Форма контролю: екзамен.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>«ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється бакалавру, який:</p> <p>Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, показує оригінальний підхід у викладенні основних тем, має конкретні позитивні результати самостійної науково-пошукової діяльності.</p> <p>Здатен до самостійного виконання практичного завдання, може аргументовано обрати спосіб інструментовки, відповідні образу художнього твору, вільно використовує знання особливостей конструкції, строю та діапазону інструментів, способів звуковідтворення, особливостей інструментовки музичних творів різних</p>
---	--

	<p>стилів, жанрів для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p>«ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється бакалавру, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях та формуванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці за зразком, самостійно виконує практичні завдання передбачені програмою. Має стійкі навички виконання завдання, використовує знання особливостей конструкції, строю та діапазону інструментів, різновидів оркестрових фактур.</p> <p>«ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється бакалавру, який: Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, невпевнено оперує знаннями будови та художньо-виражальних особливостей інструментів.</p> <p>«НЕЗАДОВІЛЬНО» (25 – 49 балів) виставляється бакалавру, який: Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, під час відповіді допускаються суттєві помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані вміння та навички.</p> <p>«НЕЗАДОВІЛЬНО» (0 – 24 балів) виставляється бакалавру, який: не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацювання обов'язкової та додаткової літератури, а також аналізу музичних творів. Письмові завдання оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва спеціальності 025 «Музичне мистецтво»</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань бакалаврів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва спеціальності 025 «Музичне мистецтво»</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Політика курсу «Фольклорна експедиція: методика, транскрипція, документація» передбачає опанування теоретичними знаннями, практичними навичками організації процесу музичної фольклорної експедиції виховання висококваліфікованих музикантів та фольклористів з науково-обґрунтованими знаннями даного предмету, а також оволодіння студентами</p>	

професійними теоретичними та практичними навичками етнографічної роботи, пов'язаної із вмінням правильно збирати, записувати польовий матеріал фольклорних експедицій
Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі бакалаври відвідають заняття курсу. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

8. Рекомендована література

1. Довгалюк І. Фонографування народної музики в Україні: історія, методологія, тенденції. Монографія. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 650 с.
- 2.
3. Глушко М. Опрацювання та оформленої польових етнографічних матеріалів для здачі в архів на зберігання. Методичні рекомендації. Львів, вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 20 с.
4. Глушко М.С. Методика польового етнографічного дослідження. Навч. посібник. Львів, видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 2008. 288 с.
5. Громов Г. Методика этнографических экспедиций. Москва. Изд-во Моск. ун-та, 1966. 119 с.
6. Білоус В. Етнографічні дослідження на західноукраїнських землях у третій чверті ХІХ ст.. Львів, ІН НАН України, 2000. 187 с.
7. Вовк Х. Студії з української етнографії та антропології. Київ: Мистецтво, 1995. 335с.
8. Кожоляно Г., Шестаков Ю. Етнографічні експедиції та етнографічна практика. Навч. посібник. Чернівці. Рута, 2000. 63 с.
9. Луканюк Богдан. Типові форми музично-етнографічної документації. – Львів, 1981.
10. Луканюк Б. Музично-етнографічна практика: Методичні рекомендації для теоретико-композиторського факультету. Київ, 1995, 22 с.
11. Луканюк Б. Пам'ятка студента-практиканта та збирача-почаківця: Методичні рекомендації для студентів спеціальності 7.020205 «Музичне мистецтво» спеціалізації «Викладач, артист, керівник фольклорного ансамблю». Рівне, 2001. 24 с. Інститут мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету; кафедра музичного фольклору.
12. Паньків М.І. Організація польових досліджень з етнографії. Посібн. Івано-Франківськ, 2005. 123 с.
13. Паньків М. Програма-запитальник для збирачів етнографічних пам'яток. Івано-Франківськ, 1991 43 с.
14. Правдюк О. Українська музича фольклористика. Київ, 1978. 328 с.
15. Правдюк О. Методика записування музичного фольклору. Київ, «Музична Україна», 1981. 53с.
16. Сапеляк О. Етнографічні студії в Науковому товаристві ім. Шевченка (1898-1939). Львів, 2000. 207 с.
17. Фольклористична експедиційна практика. Організаційні засади проведення практики, документування й архівування матеріалів. Методичні рекомендації для студентів філологічного факультету спеціальності «фольклористика». Уклали А. Вовчак, І. Довгалюк. Львів, ТеРус, 2005. 33 с.
18. Хай М. Історія української етноорганологічної думки та її творці на зламах ХІХ-ХХІ ст. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція). Київ, Дрогобич, 2007. С.32-85.
19. Чекановска А. Музыкальная этнография. Методология и методика. Москва, Советский композитор, 1983. 190 с.
20. Юзефчик О. Діяльність кабінету музичної етнографії ВУАН у контексті розвитку української музичної фольклористики кінця ХІХ-першої третини ХХст. Київ, 2004. 199с.

Викладач _____ /Фабрика-Процька О.Р./